

Названі вище економічні показники доцільно прогнозувати із використанням сучасних економіко-математичних моделей та з урахуванням змін у нормативно-правових актах України, що викликані війною. Водночас, варто проводити поточну та стратегічну оцінку рівня економічної безпеки молокопереробного підприємства.

Список використаних джерел

1. Втрати від війни – майже \$500 мільярдів: Шмигаль назвав найбільш постраждалі сектори економіки. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3827525-vtrati-vid-vijni-majze-500-milardiv-smigal-nazvav-najbils-postrazdali-sektori-ekonomiki.html>
2. Надра України: чому вони так цікавлять наших ворогів. URL: <https://finance.ua/ua/goodtoknow/nadra-ukrainy>
3. Духновська Л. М. Організація фінансового обліку діяльності підприємств в умовах війни. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 5. С. 59-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2022_5_10.
4. Югас Е. Ф., Лалакулич М. Ю., Робакова Л. П. Облікова політика підприємства в умовах війни. *Бізнес Інформ*. 2023. № 5. С. 147-152.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ДЕФІР Ігор,
*аспірант, 1-й рік навчання, ІНЕМ,
Національний університет «Львівська політехніка»*

*Науковий керівник
Грицай Ольга Іванівна,
канд. екон. наук, доц.*

Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність»¹, визначено зовнішньоекономічну діяльність, як діяльність господарюючих суб'єктів України та іноземних суб'єктів, а також державних замов-

---

¹ Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від № 959-ХІІ від 16.04.1991 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

ників з оборонного замовлення у випадках, визначених законами України, яка побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

У науковій літературі зовнішньоекономічна діяльність трактується в основному як взаємовідносини між українськими та іноземними суб'єктами господарювання щодо обміну соціальними благами (матеріальними, послугами та результатами інтелектуальної діяльності), які переміщуються на територію України або за її межі. Такі взаємовідносини базуються на підписаних договорах між учасниками, а також регулюються міжнародними конвенціями та договорами, торговельними звичаями тощо. Ці взаємовідносини повинні забезпечувати Україні позицію повноправного партнера світового господарства та стимулювати прискорення темпів та інтеграційного зростання національної економіки, навіть у такий скрутний для держави час.

Вчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища ведення бізнесу є можливим лише за умови формування повноцінного обліково-аналітичного забезпечення, яке відіграє важливу роль при веденні бізнесу, в функціонуванні системи управління підприємством, забезпечуючи інформаційну взаємодію різних структур.

Загороднім А. Г.², визначено обліково-аналітичне забезпечення, як сукупність облікових і аналітичних процесів, об'єднаних у обліково-аналітичну систему та спрямованих на задоволення інформаційних потреб користувачів шляхом перетворення первинної інформації в узагальнюючу згідно з визначеними цілями, а також нормативно-правовим, методичним, організаційним, програмним, математичним, технічним та ергономічним забезпеченнями.

Система обліково-аналітичного забезпечення підприємства є формою організації всіх видів обліку й аналізу, метою якої є забезпечення менеджерів підприємства інформацією для прийняття поточних і стратегічних управлінських рішень та контролю за їхньою реалізацією. Вона повинна бути адаптована до особливостей зовнішньоекономічної діяльності в умовах ризику. Тому для відповідності облікової інформації потребам ризик-менеджменту необхідним є розроблення первинних і зведених документів за зовнішньоекономічними операціями та процедур, які уможливають контроль за доцільністю здійснення тої чи іншої операції в умовах ризику.

---

² Загородній А. Г. Консолідація обліково-аналітичної інформації / А. Г. Загородній // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : збірник наукових праць. – Режим доступу: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/24521378-e299-4bf6-b591-00b3e7d68b4d/content>

Регламентована бухгалтерська звітність не містить достатньо інформації про обсяг зовнішньоекономічної діяльності в розрізі контрагентів, операцій, впливу ризиків, термінів погашення дебіторської заборгованості, сум боргу тощо, що зумовлює необхідність розробки форм управлінської звітності (Звіт про зовнішньоекономічні операції в умовах ризику) та методичних рекомендацій щодо її заповнення. Розробка та впровадження в діяльність господарюючих суб'єктів вказаних форм документів та звітності уможливить виявляти фактори підвищення рівня ризиків, обирати альтернативні методи управління ризиками або ж відмовитися від здійснення тої чи іншої зовнішньоекономічної господарської операції.

Список використаних джерел

1. Pro zovnishn'oekonomichnu diyal'nist'. Zakon Ukrayiny vid № 959-XII vid 16.04.1991 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

2. Zahorodniy A. H. (2012) Konsolidatsiya oblikovo-analitychnoyi informatsiyi. Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukrayini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku : zbirnyk naukovykh prats'. L'vivs'ka politekhnik.

URL:<https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/24521378-e299-4bf6-b591-00b3e7d68b4d/content>

ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

ДУНДАР Дар'я,
*здобувачка вищої освіти, факультет фінансів та обліку,
Державний торговельно-економічний університет*

Науковий керівник
Шановалова Алла Павлівна,
канд. екон. наук, доц.

Передовою галуззю економічної діяльності в Україні є торгівля, зокрема оптова торгівля, діяльність якої спрямована насамперед на оптимізацію процесу просування товарів від виробника до роздрібно торгівлі, де товари реалізуються кінцевим споживачам. Згідно з